

Pärast tunde kestnud mugavat lendu KLM-i pardal, sai lõpuks jalge alla ammu oodatud Bahreini Kuningriigi pind. Lennujaam oli vaikne, viisakas ja paljurahvuseline. Vaid üks pisukene kamandamine hakkas silma kui passikontroll lahkus oma postilt ja kindlameelselt nõudis, et saabunud hindude, ilmselt gastarbaiterite, grupp seisaks rahulikult järjekorras ja ei suruks oma kõhtu eesseisja selja vastu nii, et esimene mees vaata et kontrollist lihtsalt mööda tõugatakse.

Eesti pass äratas uudishimu ja tähelepanu ning kuna seal sees veel viisat ei olnud, viisalaadne Cash Receipt oli väljatrükina kaasas küll, siis asuti viisakalt vabandades konsulteerima ülemusega. Kuningriigi värk – ega siis passilaua ülem otsusta, kes riiki külla tuleb, ikka kuningas. Ja kuningale ju kahtlaste dokumentidega seltskonda ei vahendata, ikka kontrollitakse, kas kõik on reeglitega kooskõlas.

Sai siis istunud ja oodatud ja ametnikule kaasagi tuntud, et talle nii väikeses tassis kohvi toodi. Hiljem selgus, et araabia kohvi ongi pisikeses tassis, roheline, köömnete ja safraniga tehtud jook, milles leidub üllatavalt palju kofeiini, mis kodumaal pakutavast kohvist vist küll täielikult meditsiinitöösusse on siirdatud. Kohvist hiljem, sest pass ulatati viisakalt ja viisaga. Järgnes marss kohvi otsingule ja siis vastuvõtjate leeri juurde.

K-Hotel on ilus, ruumikas, puhta õhuga ja igati maitsekas. Kohe fuajees hakkas kenasti silma kaks suurt plakatit kümnes keeles tervitustega, kus kesksel kohal oli eesti keeles Teretulnud! Esialgu harjumatu sõnavorm, ent kontekstiliselt täiesti õige – kui sa juba nii kaugele oled jõudnud, küllap oledki teretulnud. Teenindamine hotellis on vaikne, kiire ja pea märkamatu. Esimese hooga oli ruumi valitseva magnetkaardi kasutamine pisut harjumatu, aga mõistus võidab ja saab hakkama. Numbritoas on meetrit ületava diagonaaliga teler ja umbes kuue ruutmeetriline voodi, ruumikas vannituba nii vanni kui dušinurgaga, lisaks stereoheli, telefon ja suurendav lisapeegel, konditsioneer, vahendid kohvi ja tee valmistamiseks, külmkapp ja palju-palju ruumi. Ja igal hommikul koputatakse uksele ning hääl küsib: „Laundry, sir?“ – et kas pesu ka oleks vaja pesta. Viimase jaoks on kapis riulik kilekotid, milles paber võimalike pesutükkide ära märkimiseks.

Selle üle kui palju ruumi ja avarust on ühel Eestist viis-kuuskümmend korda väiksemal saarel, tuli hiljem veel mitmeid kordi imestada. Ja kuidas inimesed oskavad liikuda nii, et nad kedagi oma lärmakuse või tuiamisega ei sega, on samuti imetlusväärne. Kõik on rahulikud, viisakad, naeratavad ja äärmiselt puhtad. Nagu, muide, ka kauplused, näitused, õppehooned, vanadekodud ja isegi „ühiskondlikud asutused“ ja teedel ringi vurav transport. Kogu saar näikse olevat tolmua ja mustusevaba ehkki on rajatud kõrbe ja roheline taimestik on kaunis haruldane, enamalt jaolt pottides või istutatud. Aga ilus on!

Bahrein ehitab. Kiiresti kerkivad uued kõrghooned, rajatakse laiemaid teid, viadukke, teemaparke, atraktsioone... kusjuures on ka vahe sees: riik rajab riigile esmavajalikke ehitisi, aga kaubanduskeskused tuleb erakapitalil valmis teha, nagu, muide, ka Bahreini suurim mošee – usklike raha eest, mis loomulikult ei välistanud toetust kuningalt. Mis puutub erakapitalisse, siis tänu islamipangandusele on välisfirmadel võimalik riigis tegutseda vaid 50/50 valitsuse osalemisel, millest tuleb ka kuningriigi tulu.

Kummaline on mõelda, et kuninga kalleim vara on kuningriigi alam ja ta hoiab seda vara. Meie aladel on küll levinud arvamus, et kui juba kuningas, siis küllap laisk, loll, korrumppeerunud, makse tõstev ja rahvast lüpev välismaal priiskaja või vähemalt verejanuline türann, keda kukutada soovivale „opositsioonile“ tuleb tiibraketidega hommepäev appi minna, aga... enne tuleb palgata ja välja õpetada see „opositsioon“. Kuningasse suhtutakse Bahreinis äärmise asutusega. Palun viimast sõna mitte tõlgendada pugejaliku lipitsemise või lihtlabase kintsukraapimisena. Kuningat austatakse ja kuningas austab oma alamaid, Bahreini kodanikke. Muide, kas keegi on kunagi mõelnud kui pikk on ühe õige kuninga tööpäev? Õige vastus on: 24 tundi. Ja tal ei ole ega saagi olla puhkust, sest... ta on kuningas.

Plakatiitel on kuningas harva üks. Tavaline kolmikpildi järjekord vasakult paremale on: peaminister, kunigas, kroonprints. Neil kõigil on oma kindlad tööülesanded ja ilmselt ühepikkune tööpäev. Igatahes ei ole keegi neist reipalt väljapuhanud välimusega, pigem on neis töömehelikku väsimust ja kuninglikku elegantsi. Maestoso, termin, mis kirjutatakse hümnidele suuniseks ja mis eesti keeli kõlaks – pidulikult kuid pisut väsinult.

Bahrein on väike saareriik, mis koosneb 33 saarest umbes viiskümmend korda väiksem kui Eesti ent elanikke laias laastus sama arv. Et maad vähe on ja merd küllaga, siis muudetakse merd maaks kõrbepinnase abil, mida saudidelt saadavat, üle mandriga ühendava 25-kilomeetri pikkuse silla, mille nimeks King Fahad Causeway toodavat ja tänu millele on Bahreini pindala suhteliselt kiiresti vaata et kahekordistunud. Ka seda silda käisin kaemas ja kui minna silla keskel oleval saarekesel asuvasse vaatetorni, siis on selgelt näha, et tegu on mõlemal pool ühesuguse ehitusega – peegelpilt. Muide, maismaaühendus Katariga peaks valmima 2013. aastal. Sellest tuleb siis maailma pikim, 40 kilomeetrit pikk sild.

Silla kohta veel nii palju, et ka selle kaitseks ollakse valmis, eriti saudide poolel, kus kuulu järgi ka hulk ujusilla elemente ootamas on, et õigel ajal käiku minna. Kas nüüd siin just õige aeg ja koht selle teabe jaoks on, aga rünnakut oodatakse just teistpoolt merd Iraani aladelt ja selle tarvis on Bahreinis esindatud ka USA V laevastik oma lennukikandja ja hetkel ka suure hulga Iraagist toodud militaarmonstrumite ja –träniga.

Siinkohal tulevad mängu ka „kõrgemad jõud“ nagu *huvid*, mille tööriistadeks võivad olla nii majandushoovad kui religioon, poliitilised huvid ja nn. demokraatia. Viimase kohta olen viimasel ajal paljudelt ja erinevates keeltes küsinud, et mis asi on demokraatia, aga selget vastust pole saanud. Ise arvan, et ainus demokraatlik otsus, mida tean, oli bahreinlaste otsus kehtestada kuningriik ja seega proffide juhtimine, et igäüks omal alal rahumeeli tegeleda saaks.

Loomulikult peame siikohas pisut pikemalt peast läbi laskma, mida me teame ühiskonnaõpetuse sellest osast, mis käsitles kuningriike. Peale „veriste diktaatorite“ nagu ei teagi midagi, eks? Aga mis on parlamentaarne monarhia, eriti kui kaasatud on võimas maailmausk, mille kohta samuti peavoolumeediast vaid halba kuuleme? Vaat' siin ongi mõtlemisülesanne lugejale: kuidas võiks olla kujundatud Bahreini ühiskond kui seal mängivad oma rolli religioon(id), kuningavõim + parlament, aktiivne majanduselu oma eraisikute maksuvabadusega ja... suhted muu maailmaga ehk välispoliitika?

Nagu mainisin, on kuninga kalleim vara kuningriigi kodanik. Järelikult peab kodaniku eest ka hoolitsema. Ja ega mujalt tulnud ei ole kodanikuks saamine

kerge, alla viieteistkümnede aasta polevat nagu mõeldavgi, aga mida kõike selleks tegema peab, seda mina ei tea. Ilmselt peab olema... hea kodanik.

Väga tähtis on Bahreinis kodanike ehk siis kuninga alamate tervise eest hoolitsemine. See on teema, mille puhul näidatakse põhjendatud uhkusega juba toimivaid terviseasutusi ja valgustatakse ka tulevikuplaanidest. Tervishoiusüsteem on seal meie mõistes niisugune, et kui sellest meie riigikogus rääkida, siis vist visatakse nõukogude võimu aktiivse taganutmise ettekäändel krattipidi välja ja saadetakse veel meedia kaudu hullu dissidendi paberid takkajärele – ühesõnaga, tervishoid on tasuta. Ja hambaravi käib tervishoiu alla!

Bahreinis on 21 meie mõistes perearstikeskust ja vanas keeles polikliinikut inglise keeles health center. Asjaajamine käib vaikselt, rahulikult ja niisuguse tempoga, et... parem ei kirjelda, peate veel hulluks. Loomulikult käib asjaajamine ID-kaardi ja arvuti vahendusel, analüüsid valmivad nii ruttu, et (liialdusega öeldud, aga ligilähedaselt tõsi) mõni sinne ei suuda nii kiiresti analüüsi andagi kui seal vastus juba käes. Pakutakse meie mõistes teenuseid, nende mõistes meditsiinilist tuge järgmistes valdkondades: perearstid, hooldusõendus, hambaravi, laboratoorsed analüüsid, radioloogia, ema ja lapse tervishoiu keskused, terviseharidus, diabeediravi, füsioteraapia ja apteegid. Kordan: arstiabi on Bahreini kodanikele tasuta, välismaalastele on visiititasu 3 dinaari.

Bahreini üks suurem probleem on geneetilised haigused. Eks see ole mõistetav ka – võhivõõraga ju nii kergelt ühte ei heidetud. Seetõttu on Bahreinis alates 2004. aastast seadusega kohustuslik abielu-eelne tervisekontroll, mille käigus testitakse mõlemad pooli geneetiliselt ja tehakse HIV, B-hepatiidi ja teiste nakkushaiguste uuringud. Vajadusel viiakse läbi vaktsineerimised ning pakutakse meditsiinilist, sotsiaalset ja psühholoogilist nõustamist. Abort on keelatud, kuid laialdaselt kasutatakse pereplaanerimisvahendeid, mille kasutamisega peavad olema nõus mõlemad ning mille kasutamiseks peab naisel olema mehe nõusolek. Muide, kuulsin ka et laste rinnaga toitmist peetakse ülimalt vajalikuks ning emadel soovitatakse lapsi rinnaga toita vähemalt nende kahe aastaseks saamiseni.

Probleem on ka diabeet, mille põhjuseks on vähene liikumine, vale toitumine ja geneetilised probleemid. Hiljutise uuringu põhjal põeb ligikaudu 40% üle 45 aastastest bahreinlastest diabeeti ning ohustatud on rohkem kui 30% lastest.

Samuti on vastuoluline, et riigis, kus vihma sajab umbkaudu 14 päeval aastas ja päike paistab, on probleemiks D-vitamiini puudulikkus ent nii see on. Vihje: kui vaid kaks kuud aastas on õhutemperatuur nagu meil jaanipäeval ja ülejäänud aja praeb päike, kui tõenäoline on, et käite oma vitamiinivarusid soomesaunalikus leitsakus täiendamas? Sellepärast on ka lapsed varjus ja nn. telkimishooaeg kestab vaid kaks kuud.

Selle kõige juures mõjuvad laste mänguväljakud pisut „üldsuse nõudmisel“ loodud poliitpropagandana. Eks proovige ise istuda päikese käes kiigelaualle kui varjus on +50! Aga jahedamal ajal ajavad lapsed seal oma asju küll, kusjuures mänguväljakule minnake ikka perede kaupa, vähemalt nädalavahetustel.

Loomisel on veel viis tervisekeskust ning hetkel on käimas läbirääkimised Bahreini meditsiiniülikooli ületoomiseks Bahreini riikliku ülikooli alluvusse. See on suur ja võimas kompleks juba nüüd, aga perspektiivplaanis nähakse ette tõelise teadustempli loomist. Muide, ketserlik märkus taaskord: 80% meditsiinitudengeist on tütarsoost ja üldse tudengeist on naissoo esindajaid üle kuuekümne protsendi. Riiklik ülikool on üldiselt tasuline, kuid enam kui kahesajale vaesemale tudengile tasuta. Teised üliõpilased peavad maksma „hingehinda“: tervelt 6% õppemaksust, ülejäänud maksab valitsus, sest kuningriigile on vaja haritud inimesi. Ja see 6% on isegi meie mõistes sümboolne summa.

Veel vaesusest: kui pere on vaene, siis annab valitsus perele elamiseks maja, sest pered on suured ja ei mahuks korterisse ära ning kui pere sissetulek on meie rahas alla 600 euro kuus, siis ei pea maja kasutamise eest midagi maksma. Kui sissetulek on üle 600 euro kuus, siis on maja rent 25% sissetulekust. Ehitatud on ka terveid elamurajoone riigiteenistujatele – ikka majadest, mitte korteritest. Ja need majakesed on enamalt jaolt mitmekorruselised, sest pered on suured.

Nüüd represseerimisest riietega nagu mina seda mõistan. Araabiapärane pea maani riietus ja rätiga kaetud pea on mõistetav ja arusaadav kui siia lisada juba mainitud selge taevas ja +50. Kas keegi teist on oma kõrvalestad, sääremarjad ja jalalabad kunagi päikese käes ära kõrvetanud? Mina olen ja seega mõistan. Mõistetavamaks teeb asja ka kohati puhuv päris tugev tuul ja segipuhutud juuste kammimisvaev. Ei tahaks siinjuures usuhargnevustel pikemalt peatuda, aga eks ka meil nn. kristlikus maailmas ole piisavalt keelan-käsen-poon-lasen tüüpi

kogudusejuhte ette tuua, kes enda pimesi järgimist on nõudnud ja kergeusklikumad päris hulle tükke tegema on pannud – kasvõi vara maha müüma ja valget laeva ootama või kummaliselt kargama ja laulma, et „vaat’ need vihad on need tiivad, mis mind siit taeva viivad“. Sellega tahan öelda vaid, et usk peab ikka tuginema mõistusele, mitte olema mõistuse pidur. Või nagu ütles üks kohalik: „Olen näinud islamit ilma moslemiteta ja moslemeid ilma islamita“. Järeldused teeb igaüks ise.

Aga riietutakse suhteliselt vabalt ent taktitundeliselt. Naisterahvad on ikka rohkem kaetud ja mehedki kannavad pigem traditsioonilisi rõivaid. Näiteks mošee külastamisel panid kohalikud noored daamid end kaetumalt riidesse, mošees anti muidugi kõigile pikad riided selga. Ja kummaline vast minusuguse usukauge ja -leige inimese kohta, aga mõjus sümpaatselt kui palvuse alates alles kooli lõpetanud meid saatvad noored daamid astusid rõdul kümnekond meetrit eemale ja asusid õlg-õla kõrval ühispalvesse.

Igapäevapildis võib näha kohalikke Bahreini naisi ka taksojuhtidena töötamas. Kui naine on taksojuht, siis on vastavalt korraldusele tema nägu muidugi kaetud. Julm? Ei, hooliv. Sest alati võib sattuda taksosse keegi, kes tahab maailma muuta oma usutunnistuse ja reeglite järgi ning see võib teinekord elugi maksta. Samas olla see korraldus ka lödvavõitu ja räägitakse ka, et üldse mitte kohustuslik. Ja tundub, et islamis on vastuolulisi grupe rohkem kui minu mõistus võtab. Aga eks ajaloolises plaanis vist nii peabki minema. Keegi teeb rahvale hea asja ja sureb ära. Edasi tuleb lahknemine: ühed keskenduvad heale asjale, teised selle looja koha üle võtmisele. Milleni see viib, näete ise kui peavooluudiseid loete. Kusjuures (ei pea ennast küll tõekuulutajaks, aga...) jääb vägisi mulje, et kogu temat aetakse tahtlikult segasemaks. Jääb vaid küsida: que bono? Meenutaksin ka USA kaheksakümne miljardi suurust „abi“ usukonflikti võimendamiseks ja territoriaalseid ambitsioone. Ikka on riike, mis soovivad kellelegi head teha, kasvõi vastu nende tahtmist.

Ajalugu on Bahreinil rikas ja mõneti mitesobiv meie akadeemilisse ajaloopilti, milles mõnedki asjad näikse olevat pisut teises järjekorras toimunud, aga... Bahreini seni avastatud kultuurijuured asuvad vähemalt viie tuhande aasta taga Dilmuni ajastus ja Bahreini on nimetatud ka Eedeni aiaks. Sellest ajast on säilinud, vaatamata kunagisele hoolimatule ehitustegevusele, tohutu hulk, väidetavalt üle 70 000 kividest kokku kantud hauakünka, mille sees on „tuba“

surnule. Leitud on ka lapsematuseid – väikelapsed maeti õhukeseseinalistes savianumates samasugustesse „surnutubadesse“ hauaküngastes. Inimesed olevat tulnud ka mandrilt saarele, et seal maetud saada. Mõnedel andmetel olla Bahraini kutsutud ka Eedeni aiaks. Ja kui nüüd pisut maailma tunnustamata ehk ebaakadeemilise ajaloo radadele kalduda, siis...

...meenub kõigepealt 'lulu'. Selle sõnaga tähistatakse Bahreinis pärlit. Aga tunnustamata ajalookirjeldustes viidatakse ka jumalate loodud olendile, kelle nimi sumeri savitahvlite läbi meie aega jõudnud: Lu.Lu.

Sumerite andmetele tuginedes võib väita, et inimkond maal on kestnud n.ö. dokumenteeritult umbes 200 000 – 300 000 aastat ent sumerid ise põlistati esimese teadaoleva suurema ühiskonnana umbes 6000 aastat tagasi. Nende kaudu on tuntud ja kirja pandud ka ratas ja loomadel jõul liikuvad veokid, jõepaadid ja merelaevad, põletusahjud ja tellised, kõrgehitised, kiri, koolid, kirjastajad, seadused (*Amurapi* seadused), kohtunikud ja vandekohtud, kuningavõim ja kodanikekogud, usk, preestrid, templid, astronoomia, tähtkujude eristamine, kaheteistkümnendsüsteemi kasutusele võtmine, kalendri loomine ja palju muudki. Mis muidugi ei välista, et sumerid olid vaid dokumenteerijad ja omamoodi kirjakunsti pioneerid ning kõik see jäi neile päranduseks eelmistelt...

Oma väärtuslikumad jutustused, lepingud ja loomulikult tähtsaima, ajaloo, jäädvustasid sumerid savitahvlitele. Kõigepealt graveeriti vajalikud märgid peegeldusena silindrikujulistele „trükiplaatidele“ ja seejärel rulliti seda niiskel savitahvlil, kuhu saadi tekst õigetpidi. Sumeri linnade varemetest on viimase poolteise sajandi jooksul välja kaevatud ja leitud tuhandeid niisugusi tekste, jooniseid ja pilte. Ka maailma loomine, mida käsitletakse Piiblis, on sumeritel palju põhjalikumalt kirjast ning väidetavalt tugineb veelgi vanematele tekstidele. Moosese raamatute vanuseks väidetakse 1250 – 3250 a, sumerite savitahvlid on seega vähemalt 2000 aastat vanemad.

L.W. King avaldas 1902. a raamatu *Loomisloo seitse tahvlit* (Enûma Eliš: *The Seven Tablets of Creation*, London (1902)), tõestades, et erinevad savitahvlite fragmendid annavad kokku 7 tervet tahvlit, millest kuus jutustavad loomise protsessist ja seitsmes on pühendatud kõrgeima jumala Marduki ülistamisele. Arvatakse, et seitsmeks osaks jaotatud tekst on inspireerinud Piibli loomisloo 6

päeva ja seitsmedat, mil Jumal puhkas. Piibli *Genesis* on algselt heebrea keeles ja iga faasi tähistamiseks on kasutatud sõna *yom*, mis ei tähenda mitte maa 24 tunnist ööpäeva, vaid ühte faasi loomises.

Sumerite kirjeldustes algavad kusagil kosmoses nefilimide planeedil Nibiru 430 000 – 450 000 aastat tagasi, kus on tekkinud mingid probleemid atmosfääriga. Väidetavalt olid need lahendatavad imepisikeste kullaosakeste (see võis ka mõni muu aine olla) laiali pihustamisega atmosfääri kõrgematesse kihtidesse. Sumerite savitahvlitel on pilte nefilimide kosmosesõidukitest, mille tagant väljuvad leegid või „edasi tõukav jõud“. Oli, mis oli, aga pea 400 000 aastat tagasi olla nad Maale jõudnud. Kokku 12 ülemust ja 600 töölist, ülejäänud 300 jäänud orbiidile oma kosmoselaevaga Maa ümber tiirutades ootama.

Kuhugi umbes praeguse Iraagi kohale löödud laagrisse ja hakatud elama. Alul rajati baas, siis ehitati ka linnad, mis viitab nende sigivusele. Kulda olla kaevandatud Kagu-Aafrikas. Kirjeldatud kohtades on tõesti leitud sellesse ajajärku kuuluvaid kaevandusi. Kaevureid olla juhtinud mees nimega EN.LIL ja kaevandatu transport olla toimunud iga 3600 aasta tagant kui nefilimide koduplaneet Nibiru olnud Maast möödudes soodsal kaugusel.

LU.Lu juurde hakkame jõudma aga pärast kaevurite mässu raske töö ja kehvade elutingimuste pärast. Ülemteadur EN.KI tulnud mõttele vabastada oma rahvas tööst ning luua kohaliku elusolendi baasil soodus ja vähenõudlik tööjõud. Ta olla öelnud: ”*See olend on juba olemas. Meil pole vaja teha muud kui siduda ta jumala näoga.*” Sumeri keeles oli tööline LU, akkadi keeles LULU (segatu). Adam tähenda maalane (*adamah* – maa). Nefilimide linnad ja nende loodud olendite kasvatamiskohad asusid kaevandustest kirdes... sinna jääb ka Bahrein. Kas eelkirjutatu nüüd tõena võetav on, aga mõtelda on mõnus.

Bahrein on viimase poole sajandiga teinud arengus nii võimsa hüppe, et seda on raske ettegi kujutada. Kuulasin kohaliku mehe kirjeldust oma isast, kes möödunud sajandi kuuekümnendate lõpus kirja saanud ning sellega turuplatsile tormanud, et suure häälega hüüda: „Kas siin on keegi, kes oskaks lugeda?“ Täna on kirjaoskus tavaline nähe, kirjutatakse ja loetakse mitmes keeles. Ajalehti ilmub igasuguseid ja vast vaid vanemad inimesed on jäänud meelegendlaks. Muide, austus vanemate inimeste vastu on ülim. Midagi taolist on meie alade inimestel

vast isegi raske ette kujutada. Aga eks siingi ole üheks põhjuseks vast... kliima, mis võimaldab tekkida vastaval mikrokliimal. Lumme tuisanud hoones on ju iga liigne suu peaaegu et vaenlane...

Vaenlase kuju loomise ja vajaduse juurde nüüd jõuamegi. Vaadates elu Eestis, seda just eriti poliitilises plaanis, olen endalt küsinud: „Kui poliitikute käsutuses ei oleks manipuleerimisobjektina kahepoolne viha muukeelsete vastu, kas nad võtaksid siis õhutada viha luterlaste ja muu-usklike vahel?“ Oletan, et jah. Millegipärast süvendatakse inimestes reflektorset mõtlematut veendumust, et see, kes juhib kogu rahvast on nats, türann või verine diktaator, ent see, kes suudab oma karjäärihimuliste ambitsioonide ellu viimiseks eraldada tervikust killu ja panna selle oma käsu järgi mässama, on opositsioon, positiivne protestija, demokraatia järel januneja ja tal on reeglina õigus rahvusvahelise kogukonna toetusele. Nii on paljudes riikides. Ja kui juba rahvusvahelise kogukonna peavoolumeedia võtab toetada protestijaid, keda on tervelt umbes 3000 inimest, siis on neil ka õigus ehkki see arv ei moodusta Bahreini rahvaarvust veerandit protsentigi.

Väga raske on niisuguses olukorras täpselt määratleda, kelle huvides mäng käib, sest välismaised lehed annavad reeglina poolmärkamatu kullutatud ja mitte just eriti täielikku teavet toimuva vastu. Kusjuures mäng käib majanduse kontrolli pärast lausa religiooni tasandil ja ülimanipuleerivas kõnepruugis.

Osalesin ka meeleavaldusel, vaatlejana küll, ent sündmuste keskel. Traditsioonilises riietuses inimesed tulid pärast reedest palvust, plakatid käes, platsile ning ülistasid Allahit ja rahu. Kõned olid valjuhäälsed ja temperamentsed ent intonatsioonid puudus väiksemgi vihje vaenlasele või vihale, pigem oli see palve mõistusele tulla. Ja ei mingeid maske ega põlevaid autokumme. „Tänavavägivald ei ole inimõigus“, seisis ühel plakatil, teisel oli kirjas „Ali Salman stop terrorism in Bahrain“ kolmandal „does the united nation care about the 800+ policemen injured in bahrain“... Kohal oli ka politsei ise, kes tegi vaikselt ja vaoshoitult märkuse mõne meetri kõrgustele tellingutele pildistama roninud noortele, et need ettevaatlikud oleksid ja alla roniks – juhtub veel midagi. Mullegi esitati palve, et ma mõned meetrid edasi liiguksin – kukub veel tellinguult midagi kaela.

Ja sama politsei kohta öeldakse, et nad „ründavad meie noori“, „nad tulistavad meid“... Lisaks liigub veel hulk linnalegende politseinike tapetud noortest, töölt vabandatud ja vangi pandud arstidest, kelle ainus süü oli, et nad ravisid poolsurnuks pekstud noort teiseusulist „protestijat“... Sel puhul andis opositsiooniline usujuht 2012. aasta jaanuari lõpus välja fathwa tappa politseinikke.

Ka ajalehes ilmuvad iganädalased gallupid annavad tihti tunnistust, et Bahrein on justkui nõukogude filmis nähtud koonduslaager, kus üle poole elanikest pole eluga rahul. Ent ühel sellisel gallupil andsin hääle ka mina Eestist; jääb vaid küsida, millis(t)est riigist/riikidest tulevad vastuhääled Bahreinis kehtivale korrale ja arengusuunale?

Ja mida oleks protestijatel Bahreinile anda? Musti lippe? Maske näo ees? Põlevat õli ja põlevaid autokumme magistraalidele? Ma ei taha halvustada sajandeid kestnud religioone, ma tahan halvasti öelda kõigi nende kohta, kes on Jumala muutnud oma sõjanuiaks isikliku võimuiha lahinguis.

Erinevatesse heatahtlikesse uskudesse suhtutakse Bahreinis hästi. Seda nägin ilmselgelt American Mission'i külastusel Bahreini pealinnas Manamanah's, kus olid koos väga erinevate uskude kohalikud juhid. Esitlesin end seal sõnadega „Margus, from Estonia“, surusin kätt ja astusin edasi järgmise vaimuliku juurde. Tervitused lõpetanud, kuulsin selja tagant inglise aktsendiga: „Tere õhtust!“. Seda ütles Isa Jim, kes oli elanud kuus aastat Elvas ja töötanud Tartus ja Tallinnas. Jim Harrison nagu hiljem Facebookis ära tunti, nüüd on ta siis Bahreinis. Sõbrad, kirjutage talle PO Box No. 1, Manama, Bahrain.

Ameerika Missionile pani aluse Samuel Marinus Zwemer, kes tegi oma esimese reisi Bahraini juba 1892. aastal. Tema mälestuseks on American Mission Hospital'is ka Samuel Zwemer Chapel. American Mission sai omale kunagi postiteenistuste algaastail postiaadressiks PO Box No. 1, Manama. PO Box No. 1 kuulub tavaliselt valitsejale või valitsusele. Sama aadressi alla käib ka American Mission Hospital, kadestamisväärne haiglakompleks. Kui kuningale tehti ettepanek postiaadresside „korrigeerimiseks“, öelnud kuningas, et PO Box No. 1, Manama jääb American Missionile, sest nii on see juba ammu olnud. Koosneb see kompleks koguni kolmest osast, viimane on alles ehitamisel ja uhkusega näidati muu hulgas

ka üle tänava viivat kahte kompleksi ühendavat sild-koridori, mille rajamiseks saadi kuningalt eriluba.

Bahrein ja Eesti on oma ajalooprintsiibilt sarnased. Mõlemad on ilmselt määratud olema igavesest ajast igavesti üleminekualal ja üleminekuajas, mõlemal on üks ülesanne: saada naabritega viisakalt läbi ja jääda iseendaks. See oleks palju lihtsam kui rahval oleks üks usk. Bahreinis on see põhi pisut lõhestatud, Eestis on umbes sama seis, aga muukeelsetega. Bahreinis põhjustab segadusi usukonflikti suurendamiseks saadetakse välisraha (põlev autokumm teel toovat panijale sadakond eurot sisse), meil asi nii temperamentne ei ole, aga eks välisraha toimi ka meil. Meil kerkib sibulkuppel ja nõutakse õigusi, neil seisab USA V laevastik ja laseb Iraani sõjalaevadel rahumeeli Saudis ankrusse heita. Pinged suurenevad, kõigil on huvid ja võitjate üle kohut ei mõisteta. Vähemalt enne kui järgmine jääaeg möödab on.